

تأثیر سرعت فیوژن بر میزان تکوین و رشد جنین‌های دوسلولی الکتروفیوز شده تتراپلوئید گاو

دکتر محمدرضا دارابی^{۱*}، دکتر محمد حسین نصر اصفهانی^۲

۱. استادیار، گروه تشریح، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

۲. استادیار، گروه جنین‌شناسی، پژوهشکده رویان تهران

تاریخ دریافت ۸۴/۴/۲۵، تاریخ پذیرش ۸۴/۶/۶

چکیده

مقدمه: امروزه از الکتروفیوژن جنین‌های دو سلولی و ایجاد تتراپلوئیدی به عنوان یکی از مهم‌ترین مراحل در بیوتکنولوژی حیوانی نام می‌برند، زیرا از جنین‌های تتراپلوئید به عنوان بستری جهت رشد و تکوین سلول‌های ترانس ژنیک استفاده می‌گردد. این مطالعه به منظور تعیین اثر سرعت فیوژن ایجاد شده بوسیله تحریک الکتریکی بر میزان تکوین جنین‌های تتراپلوئید انجام شد.

روش کار: در این مطالعه تجربی پس از بلوغ توده‌های تخمک کومولوس و ۳۳-۳۵ ساعت پس از تلقیح، تعدادی از جنین‌های دو سلولی به عنوان گروه کنترل جدا گردید (UCG). مابقی جنین‌های دو سلولی به روش الکتروفیوژن تحت تاثیر ولتاژ ۰/۷۵ کیلوولت بر سانتی‌متر و زمان ۸۰ میلیونیم ثانیه قرار گرفتند و به محیط SOF₁ منتقل شدند. سپس در زمان‌های ۳۰ و ۶۰ دقیقه بعد از الکتروفیوژن، جنین‌های فیوز شده (FG) از فیوز نشده (ECG)، در دو گروه FG₃₀ و FG₆₀ جدا شدند. میزان تکوین جنین‌ها در گروه‌های FG₃₀ و FG₆₀ و UCG و ECG با هم مقایسه شد و رابطه سرعت فیوژن و میزان تسهیم و تکوین مورد مطالعه قرار گرفت.

نتایج: سرعت تسهیم تا مرحله ۸ سلولی در جنین‌های گروه FG₆₀ به طور معنی‌داری بیشتر از FG₃₀ بود ($p < 0/05$)، در حالی که میزان بلاستوسیست در دو گروه تفاوت معنی‌داری با هم نداشت. میزان تسهیم و تکوین به ترتیب در گروه UCG به طور معنی‌داری بیش از گروه‌های ECG و FG₆₀ و FG₃₀ بود. گسترش کروموزومی جنین‌های الکتروفیوز شده نیز نشان داد که ۷۶ درصد آنها تتراپلوئید واقعی بودند.

نتیجه گیری: در صورت نیاز به تعداد بیشتری جنین‌های ۸ سلولی و کمتر، احتمالاً جنین‌های الکتروفیوز شده در گروه FG₆₀ قادرند نسبت به FG₃₀، تعداد بیشتری جنین تولید نمایند. توانایی تسهیمی و تکوینی جنین‌ها با تاثیر پالس‌های الکتریکی کاهش می‌یابد.

واژگان کلیدی: زمان فیوژن، بلاستوسیست، تتراپلوئید، گاو

*نویسنده مسئول: سردشت، دانشگاه علوم پزشکی اراک، دانشکده پزشکی، گروه آناتومی

E mail: m_darabi36@hotmail.com

مقدمه

مطالعات اخیر نشان داده است که به منظور فیوز کردن سلول‌ها می‌توان از روش‌های مختلفی استفاده نمود که در بین آنها روش الکتروفیوژن به دلیل قابلیت تنظیم و تکرار پذیری دقیق اهمیت دارد (۱). به علاوه در حیواناتی نظیر گوسفند، موش، گاو و خوک می‌توان برای انتقال هسته^۱ از الکتروفیوژن سلول‌های سوماتیک یا جنینی (ترانس ژن شده) با تخمکی که هسته آن استخراج شده استفاده نمود (۲).

حیوانات ترانس ژنیک به طرق مختلف تولید می‌شوند (۳) که یکی از آنها تولید کایمرا بواسطه تزریق سلول‌های شبه بنیادی جنینی (ESLC)^۲ به داخل بلاستوسیست‌های تتراپلوئید می‌باشد. لازم به ذکر است که بلاستوسیست‌های تتراپلوئید حاوی وزیکول‌های تروفوبلاستی و فاقد توده سلول درونی (ICM)^۳ واضح هستند و در صورتی که به داخل آنها ICM یا ESLC تزریق شود توان رشد و نمو تا مرحله تولد را پیدا می‌کنند، به طوری که جنینی که تشکیل می‌شود صرفاً از ICM یا سلول‌های ESLC که به داخل بلاستوسیست تتراپلوئید تزریق شده مشتق می‌گردد، و جفت از بلاستوسیست تتراپلوئید فاقد ICM تشکیل می‌شود (۴). روش تولید حیوانات ترانس ژنیک به روش فوق یکی از موثرترین روش‌های تولید حیوانات ترانس ژنیک می‌باشد، لذا دستیابی به این روش‌ها در کشور ما می‌تواند در زمینه‌های مختلف تحقیقاتی، صنعتی و دامپزشکی موثر باشد.

مطالعات قبلی نشان داده است که با قرار دادن سلول‌ها در معرض پالس‌های الکتریکی کوتاه مدت نفوذپذیری غشای آنها به طور برگشت‌پذیری افزایش

می‌یابد (۵) که به این تکنیک الکتروپوریشن^۴ می‌گویند. معمولاً از تکنیک الکتروفیوژن و الکترو پوریشن برای اهداف مختلفی نظیر تسهیل عبور داروها و مواد شیمیایی^۵ و ژن‌ها از غشای سلولی و هسته استفاده می‌شود. در این تکنیک‌ها بر اثر میدان الکتریکی حاصل از جریان مستقیم، غشاها پلاریزه و ناپایدار شده و جذب غشای مقابل بر اثر فیوژن نقطه‌ای غشا توسط اتصالات محکم (در اریتروسیته‌ها توسط ملکول‌های اسپکترین^۶) انجام می‌گیرد. در این مرحله به واسطه تشکیل سوراخ‌هایی که برگشت پذیر هستند غشای دیافراگمی شکل یکنواختی تشکیل می‌شود. دیافراگم مذکور در صورت بهینه بودن شرایط از بین رفته و جوش خوردن^۷ دو سلول با هم اتفاق می‌افتد که در صورت انتقال به محیط کشت می‌تواند مراحل تسهیم و تا حدی تکوین را نیز طی نماید (۶). لازم به ذکر است که در هیچ یک از مطالعات انجام گرفته تاثیر متغیرهای مختلف نظیر ولتاژ و دیوریشن، به طور دقیق مورد مطالعه قرار نگرفته، جز یک مطالعه که به وسیله خود محقق صورت گرفته و این مطالعه نیز بخشی از آن به شمار می‌آید (۷). لذا هدف این مطالعه ارزیابی اثر سرعت فیوژن بر روی میزان تسهیم و تکوین جنین‌های دو سلولی الکتروفیوز شده گاو می‌باشد، تا با انتخاب بهترین پارامترها بتوان به نتایج مطلوب جهت ایجاد بستری برای شبیه سازی و رشد و تکوین سلول‌های ترانس ژن شده دست یافت.

روش کار

این مطالعه از نوع تجربی می‌باشد. تمامی مواد شیمیایی مورد استفاده از شرکت سیگما خریداری و در

4- Electroporation.

5 - Electrochemotherapy.

6 - Spectrin.

7 - Fusion.

1 - Nuclear transfer.

2 - Embryonic stem-like cell.

3 - Inner cell mass.

استرادیول، ۰/۱ واحد بین المللی در میلی لیتر hMG^۴، ۱۰ درصد FCS^۵ و ۱/۳ میلی مولار آل-گلوتامین) شستشو داده شد. سپس COCها در گروه‌های ۵ تایی به قطرات ۵۰ میکرولیتری از MM در زیر روغن منتقل شد و به مدت ۲۴-۲۲ ساعت در همان شرایط انکوبه شد (۱۰-۸). به منظور لقاح آزمایشگاهی پس از بالغ شدن COCها، که به واسطه متسع شدن سلول‌های کومولوس^۶ اطراف تخمک و رها شدن اولین جسم قطبی^۷ مشخص می‌شود و ۲۰-۱۰ دقیقه قبل از تلقیح، COCها دو بار در محیط WM و سپس دو بار در محیط لقاح^۸ شسته شدند و در گروه‌های ده تایی به قطرات ۵۰ میکرولیتری از محیط لقاح در زیر روغن منتقل و به مدت ۲۲-۱۸ ساعت انکوبه شدند (۱۱).

سپس مایع منی تازه گاو با قدرت باروری اثبات شده از مرکز اصلاح نژاد دام اصفهان گرفته شد و در پرکول با گرادیان ۴۵ درصد و ۹۰ درصد و دور ۱۸۰۰ به مدت ۲۵ دقیقه سانتریفوژ شد. متعاقباً ته نشین حاصل دو بار با محیط لقاحی که فاقد هپارین، پنسیلامین، هیپوتورین و اپی نفرین بود با همان دور به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفوژ شد و ته نشین نهایی توسط محیط لقاح به نحوی تعیین غلظت شد که غلظت نهایی آن بعد از تلقیح COCها در قطرات محیط لقاح به ۲-۱ میلیون در میلی لیتر برسد. لازم به ذکر است که تواناسازی^۹ و افزایش تحرک اسپرم‌ها در همین محیط انجام شد (۸، ۹).

به منظور کشت آزمایشگاهی و حذف سلول‌های گرانولوزا و اسپرم‌های مرده از اطراف

غیر این صورت نام شرکت مربوطه و شماره کاتالوگ آن ذکر شده است.

به منظور بلوغ آزمایشگاهی توده‌های تخمک کومولوس، با مراجعه به کشتارگاه صنعتی اصفهان ۳۰-۱۰ دقیقه بعد از ذبح، ۱۳۵۰ عدد تخمدان گاو از رحم جدا و پس از شستشوی مقدماتی در آب معمولی (دمای ۳۵-۳۰ درجه سانتی گراد)، به سالی ۰/۹ درصد در همان دما منتقل و در شرایط استریل به آزمایشگاه منتقل شدند. سپس با استفاده از سرنگ‌های ۱۰ میلی لیتری و سرسرنک نمره ۱۸ مایع فولیکولی فولیکول‌های ۶-۲ میلی متری آسپیره و در لوله‌های ته تیز ریخته شد و به منظور تشکیل رسوب، مدت ۱۵-۱۰ دقیقه در انکوباتور نگهداری شد.

به منظور بلوغ آزمایشگاهی، تعداد ۱۳۵۳۰ توده تخمک کومولوس (COC) با کیفیت، که دارای سیتوپلاسم هموزن و گرانوله بوده و با بیش از سه لایه سلول‌های گرانولوزا احاطه شده‌اند، در زیر استریو میکروسکوپ انتخاب و پس از سه بار شستشو در محیط شستشو (WM^۲: از Earle's based TCM-199/ M-2520 حاوی افزودنی‌های ۰/۵ میلی گرم در میلی لیتر پنی سیلین، ۰/۵ میلی گرم در میلی لیتر استرپتومایسین، و ۲۲ میکروگرم در میلی لیتر سدیم پیروات، ۲۵ میلی مولار سدیم بیکربنات با pH ۷/۴-۷/۳ که از ۲۴ ساعت قبل از استفاده در انکوباتور دارای ۵CO₂ درصد و ماکزیمم رطوبت در دمای ۳۹ درجه سانتی گراد انکوبه شده بود)، دو بار نیز در محیط بلوغ^۳ (MM): شامل محیط شستشو به همراه افزودنی‌های یک میکروگرم در میلی لیتر ۱۷-بتا

4 - Human monopsal gonadotropin.

5 - Fetal calf serum.

6- Cumulus expansion.

7 - Polar body.

8 - Fertilization medium.

9 - Capacitation.

1 - Cumulus oocyte complex.

2 - Washing medium.

3 - Maturation medium.

بافر فیوژن (۰/۳ مولارمانیتول، ۰/۱ میلی مولار سولفات منیزیم، ۰/۰۵ میلی مولار کلرید کلسیم و ۰/۰۵ درصد BSA^۱، pH=۷/۲-۷/۴) متعادل شده و سپس به قطره ای از همین بافر که در محفظه الکتروفیوژن (بین دو الکتروود) قرار داشت منتقل شدند، به طوری که سطح بین دو بلاستومر به موازات الکتروودها قرار گرفت تا پس از تحریک الکتریکی با جریان مستقیم، ماکزیمم جریان الکتریکی از آن عبور نماید و متعاقباً پس از دو بار شستشو در محیط SOF^۲، بلافاصله به این محیط برگردانده شدند(۱۳).

محفظه الکتروفیوژن از دو الکتروود ورقه ای شکل باریک و دراز فلزی (فولاد ضد زنگ) که به فاصله ۱ میلی متر از هم بر روی اسلاید چسبیده، تشکیل می شود. هر یک از الکتروودها به وسیله سیمی به دستگاه الکتروفیوژن CF-150B Biological Laboratory (Service، H-1165)، (Zselyi A.U.31.) بودا پست، (مجارستان) متصل است.

به منظور ارزیابی و مقایسه میزان تسهیم، ۷۲ ساعت بعد از لقاح، جنین های تسهیم شده در زیر میکروسکوپ شمارش شد و میزان تکوین نیز با شمارش تعداد بلاستوسیست ها در روز ۷-۱۰ تعیین شد(۱۳).

به منظور شمارش کروموزوم ها و اثبات تتراپلوئیدی، جنین های ۸-۲ سلولی از گروه FG با کمی تغییر در روش تارکوفسکی (۱۶، ۱۷) رنگ آمیزی و کروموزوم ها مورد شمارش قرار گرفت. در این روش جنین ها به مدت ۵۰-۴۰ ثانیه در پروناز ۰/۵ درصد قرار گرفتند تا دیواره شفاف نرم شد و سپس به منظور توقف کروموزوم ها در متافاز، جنین ها به مدت ۱۲-۱۰ ساعت در محیط Ham'S F10 حاوی ۰/۱ میکرو گرم در

تخمک های تلقیح شده، مدت ۲۲-۱۸ ساعت بعد از تلقیح، COC ها به مدت ۲ دقیقه در WM لرزانده^۱ شدند. سپس تخمک های تلقیح شده پس از دو بار شستشو به محیط کشت SOF^۱ منتقل شدند(۱۲).

تعداد ۳۵۴۰ عدد جنین دو سلولی حاصل از بلوغ و لقاح آزمایشگاهی بعد از حذف جنین هایی با سلول های فراگمنته شده و اندازه نابرابر، ۳۳-۳۵ ساعت بعد از تلقیح (که اکثر جنین ها در اواسط مرحله دو سلولی هستند) به سه گروه تقسیم گردیدند: ۱- گروه شاهد که تحت تاثیر جریان الکتریکی قرار نگرفتند (UCG^۳) ۲- گروه فیوز شده که تحت تاثیر جریان الکتریکی با ولتاژ ۰/۷۵ کیلو ولت بر سانتی متر و زمان ۸۰ میلیونیم ثانیه قرار گرفته (۷) و طی مدت ۳۰ و ۶۰ دقیقه پس از تحریک الکتریکی در دو گروه فیوز شدند FG₃₀^۴ و FG₆₀^۳ - گروه فیوز نشده (ECG^۵) که تحت تاثیر جریان الکتریکی مذکور قرار گرفته ولی فیوز نشدند. سرانجام تمامی جنین ها برای مدت ۳۷-۳۹ ساعت دیگر به محیط SOF^۱ منتقل شدند (۱۳).

۷۲ ساعت پس از لقاح جنین های هر چهار گروه FG₃₀، FG₆₀، ECG، UCG برای مدت ۱۶۸ ساعت دیگر یعنی تا پایان روز دهم پس از لقاح به محیط SOF^۲ منتقل شدند. محیط SOF^۲ شبیه SOF^۱ بود با این تفاوت که فاقد پیرووات سدیم و دارای ۲ میلی مولار گلوکز و ۱۰ درصد FCS و ۱ درصد اسیدهای آمینه ضروری بود(۱۴، ۱۵). لازم به ذکر است که هر گروه بین ۳ تا ۵ مرتبه تکرار شد.

به منظور الکتروفیوژن، گروه های ۱۰-۵ عددی از جنین های دو سلولی به مدت ۱۰-۵ ثانیه در

- 1 - Vortex.
- 2 - Synthetic oviductal fluid.
- 3 - Unexposed control group.
- 4 - Fused group.
- 5 - Exposed control group.

6 - Bovine serum albumin.

۱). در گروه ECG نیز این میزان از دو گروه FG₃₀ و FG₆₀ بیشتر بود ولی به لحاظ آماری معنی دار نبود.

بررسی میزان تسهیم تا مرحله ۸ سلولی در گروه جنین‌های FG₆₀ نشان دهنده آن بود که میزان تسهیم در این گروه به طور معنی داری نسبت به گروه FG₃₀ بیشتر است ($p < 0/05$)، ولی در مرحله بیش از ۸ سلولی میزان تسهیم در جنین‌های این دو گروه و همچنین میزان پلاستوسیت‌ها نیز تفاوت معنی داری با هم نداشت. لازم به ذکر است که چون نتایج حاصل از میزان مورولا نیز از میزان بلاستوسیت تولید شده تبعیت می نمود اطلاعات مربوطه فقط در جدول ۱ آورده شد.

همبستگی پیرسون بین سرعت فیوژن در دو گروه FG₃₀ و FG₆₀ و میزان تسهیم تا مرحله ۸ سلولی نشان دهنده یک ارتباط معنی دار و مثبت ($p < 0/05$) ($r = 0/761$)، بین آنها بود، به طوری که هرچه زمان فیوژن طولانی تر شود میزان تسهیم تا مرحله ۸ سلولی نیز بیشتر می شد. این در حالی است که بین افزایش زمان فیوژن و میزان تکوین از مرحله بیشتر از ۸ سلولی تا مرحله بلاستوسیت ارتباط معنی داری وجود نداشت (جدول ۱).

از تعداد ۵۶ جنین تتراپلوئید که به منظور آنالیز کروموزومی مورد بررسی قرار گرفتند کروموزوم‌های ۳۷ جنین به خوبی در مرحله متافاز متوقف و مورد شمارش قرار گرفت. از این تعداد ۳ عدد (۸ درصد) هاپلوئید (۳۰ کروموزومی) و ۶ عدد (۱۶ درصد) دیپلوئید (۶۰ کروموزومی) و ۲۸ عدد (۷۶ درصد) تتراپلوئید (۱۲۰ کروموزومی) بودند.

میلی لیتر کالسمید (Gibco Cat. No. 15212-012) آکلند، بریتانیا) کشت شدند. متعاقباً جنین‌ها در قطره‌ای از محلول هیپوتونیک (کلرید پتاسیم ۰/۰۷۵ مولار) به حجم ۰/۴ میلی لیتر قرار داده و برای مدت ۲۵-۲۰ دقیقه انکوبه شدند.

سپس جنین‌ها با حداقل محلول هیپوتونیک بر روی لام منتقل و با انداختن چند قطره محلول فیکساتیو (نسبت ۱:۱ از متانول و اسید استیک) بر روی آنها فیکس شدند. کیفیت گسترش کروموزوم‌ها در زیر میکروسکوپ فوراً بررسی شد و در صورت باقی بودن سیتوپلاسم، با انداختن یک قطره دیگر از فیکساتیو (نسبت سه به یک از متانول و اسید استیک) سیتوپلاسم اضافی برداشته شد. سپس گسترش کروموزومی به مدت ۱۰ دقیقه توسط محلول گیمسای ۲ درصد رنگ آمیزی و بعد از شستشو و خشک شدن اسلاید و چسباندن لامل اقدام به شمارش کروموزوم‌ها شد.

با توجه به این که FG₃₀ و FG₆₀ به عنوان متغیرهای مستقل و میانگین درصد تسهیم و مورولا و بلاستوسیت به عنوان متغیرهای وابسته در نظر گرفته شدند، به منظور تجزیه و تحلیل آماری و مقایسه میانگین درصد‌های آنها از آزمون کای دو وضرب همبستگی پیرسون استفاده و p کمتر از ۰/۰۵ معنی دار تلقی شد. محققین در تمام طول پژوهش متعهد به رعایت بیانیه اخلاق پزشکی هلسینکی بودند.

نتایج

مقایسه میزان تسهیم بین گروه‌های FG₃₀ ، FG₆₀ ، ECG ، UCG نشان دهنده آن بود که میانگین میزان تسهیم در گروه UCG به طور معنی داری ($p < 0/05$) بیش از گروه‌های دیگر می باشد (جدول

جدول ۱. میانگین درصد تسهیم تا مرحله ۸ سلولی و بیشتر از ۸ سلولی و درصد تکوین تا مرحله مورولا و بلاستوسیست در گروه های شاهد و مورد

وضعیت تکوین	گروه مورد مطالعه	UCG	ECG	FG ₃₀	FG ₆₀	p-value
۸ سلولی و کمتر	٪۸۱	٪۷۶	٪۶۳	٪۷۱	۰/۰۲۳*	
بیشتر از ۸ سلولی	٪۷۹	٪۷۰	٪۶۶	٪۷۰	۰/۰۹۸	
مورولا	٪۴۵	٪۴۰	٪۴۳	٪۴۹	۰/۱۹۱	
بلاستوسیست	٪۳۸	٪۳۵	٪۳۱	٪۳۴	۰/۱۸۴	

* همبستگی پیرسون بین زمان فیوژن و میزان تسهیم تا مرحله ۸ سلولی (I=۰/۷۶۱)

بحث

مطالعات قبلی نشان داده است که با قرار گرفتن سلول‌ها در معرض پالس‌های الکتریکی کوتاه مدت نفوذپذیری غشای آنها به طور برگشت پذیری افزایش می‌یابد (۵). در این تکنیک بر اثر میدان الکتریکی حاصل از جریان مستقیم، غشاها پلاریزه و ناپایدار شده و جذب غشای مقابل بر اثر فیوژن نقطه به نقطه غشا توسط اتصالات محکم، انجام می‌گیرد. در این مرحله به واسطه تشکیل سوراخ‌هایی که برگشت پذیر هستند غشای دیافراگمی شکل یکنواختی تشکیل می‌شود. دیافراگم مذکور در صورت بهینه بودن شرایط از بین رفته و جوش خوردن دو سلول به هم اتفاق می‌افتد (۶). به این ترتیب پالس‌های الکتریکی می‌توانند فرآیند فیوژن را شروع و کامل نمایند. از طرفی با تأثیر پالس‌های الکتریکی بر ریز ساختمان‌های درون سلول از یک سو و احتمالاً جوش خوردن آنها و نیز تأثیر آن بر سیتواسکلت سلولی (۲) از سوی دیگر، می‌توان آستانه‌ای از شدت جریان الکتریکی را پیدا نمود که فراتر از آن می‌تواند نقص در عملکرد سلول و احتمالاً کندی روند تسهیم و تکوین را به دنبال داشته باشد. از سوی دیگر در صورتی که شدت پالس الکتریکی به درستی تنظیم شود، می‌توان بهبود میزان تسهیم و تکوین جنین را بر

اثر فعال سازی^۱ آن انتظار داشت، به طوری که بعضی مطالعات انجام شده نیز چنین مطلبی را تایید می‌کنند (۳، ۲۰-۱۸). از این نتایج می‌توان دریافت که میزان فعال سازی سیتوپلاسم در طی لقاح و بعد از آن، احتمالاً روند تکامل اولیه جنینی را بهبود می‌بخشد، در حالی که مطالعه ژانگ و همکاران نشان داد که تحریک الکتریکی سلول تأثیری بر ساختار کروموزومی جنین‌ها ندارد (۲۰).

در این مطالعه با استفاده از متغیرهای شدت میدان ۰/۷۵ کیلوولت بر سانتی‌متر و زمان ۸۰ میلیونیوم ثانیه میزان تسهیم جنین‌های تتراپلوئید در گروه FG₆₀ تا ۷۱ درصد به دست آمد، که نسبت به گروه FG₃₀ به میزان تسهیم جنین‌های دیپلوئید در گروه UCG نزدیک‌تر (۸۱ درصد) است. لذا به نظر می‌رسد استفاده از جنین‌های الکتروفیوز شده گروه FG₆₀ در مطالعاتی که نیاز به تعداد بیشتری جنین ۸ سلولی و کمتر می‌باشد، مفیدتر خواهد بود. ولی در صورتی که هدف مطالعه بر میزان تکوین نهایی جنین‌ها استوار باشد تفاوت معنی‌داری بین جنین‌های دو گروه FG₆₀ و FG₃₀ وجود ندارد. با توجه به اینکه متغیرهای مورد مطالعه، سرعت فیوژن، تسهیم و تکوین بودند در مطالعات قبلی انجام

1 - Activation.

آقای دکتر شرکت) و مسئول محترم اصلاح نژاد دام اداره جهاد کشاورزی اصفهان (آقای مهندس دهقان) تشکر و قدردانی نمایند.

منابع

- Zimmerman U, Vienken J. Electric field-induced cell-to-cell fusion. *J Membr Biol* 1982; 67: 165-182.
- Suzuki H, Ogasavara I, Takahashi H, Imada Y, Toyokava K. Electrofusion of blastomeres of hamster 2-cell embryos and dynamic changes of the cytoskeletal distribution. *J of Rep and Dev* 2001; 47: 227-35.
- Kuang-Wook P, Liangxue L, Hee-Tae C, Gi-Sun I, Qing-Yuan S. Developmental potential of porcine nuclear transfer embryos derived from transgenic fetal fibroblasts infected with the gene for the green fluorescent protein: Comparison of different fusion/activation conditions. *Biol of Rep* 2001; 65: 1681-1685.
- Yugi G, Junko M, Nobuo T. Developmental potential of mouse tetraploid cells in diploid tetraploid chimeric embryos. *Int J Dev Biol* 2002; 46: 741-745.
- Neumann E, Rosenheck B. Permeability induced by electric impulses in vesicular membranes. *J Membr Biol* 1972; 10: 279-290.
- Chernomerdik LV, Sowers AE. Physical and ultrastructural evidence that integrin of the spectrin network controls the macroscopic fusion produce morphology following the electrofusion of erythrocyte ghosts. *Biophys J* 1991; 60: 1026-37.
- دارابی م ر، نصر اصفهانی م ح، بهاروند ح، ایمانی ح، مردانی م. تأثیر ولتاژها و زمان‌های مختلف بر میزان تکوین جنین‌های تتراپلوئید حاصل از الکتروفیوژن جنین‌های دو سلولی گاو. مجله علوم تشریحی ایران، تابستان ۱۳۸۳، سال دوم، شماره ۲، ص ۶۵-۵۷.
- Gandolfi F, Luciano MA, Modena S, Ponzini A, Pocar P, Armstrong DT, Lauria A. The in vitro developmental competence of bovine oocytes can be related to the morphology of the ovary. *Theriogenology* 1997; 48: 1153-1160.

گرفته، آماری از تأثیر سرعت فیوژن بر روی تسهیم و تکوین یافت نشد تا مقایسه‌ای در این خصوص انجام شود.

نتایج حاصل از آنالیز کروموزومی نشان داد که میزان تتراپلوئیدی واقعی (۱۲۰ کروموزوم) حاصل از این مطالعه با میزان گزارش شده در مطالعه ایواساکا که به میزان ۷۹ درصد بود، تفاوت چندانی نداشت (۲۱).

نتیجه گیری

با توجه به آنکه یکی از آثار ایجاد شده در سلول‌ها بعد از الکتروفیوژن، ایجاد نفوذپذیری^۱ می‌باشد، احتمالاً می‌توان با انجام مطالعات پایه در کشور، از این تکنیک برای اهداف درمانی (الکتروکموتراپی) استفاده نمود. همچنین پیشنهاد می‌شود مطالعاتی بر روی کیفیت جنین‌های تولید شده در این مطالعه، انجام روش‌های ادغام^۲ و تزریق سلول‌های پایه به جنین‌های تتراپلوئید و تولید کایمر انجام گیرد.

تشکر و قدردانی

این مطالعه بخشی از طرح «کلونینگ گاو» مصوب شورای علمی پژوهش‌شکده رویان و دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی (کد طرح ۲۱ - ۵۹۴) (شماره طرح ۸۱۱۳۹) است. بدین وسیله نویسندگان بر خود واجب می‌دانند که از همکاری بی‌دریغ آقای دکتر سعید کاظمی آشتیانی، آقای دکتر وثوق، آقای عبدالحسین شاهوردی و مسئولین و پرسنل مرکز باروری و ناباروری اصفهان و مسئولین کشتارگاه صنعتی اصفهان (آقای دکتر رهگذر، آقای دکتر حسین آبادی،

1 - Electroporabilization.
2 - Aggregation.

9. Khurana NK, Nieman H. Effects of oocyte quality, oxygen tension, embryo density, cumulus cells and energy substrates on cleavage and morula/blastocyst formation of bovine embryos. *Theriogenology* 2000; 54: 741-756.
10. Tanghe S, Soom AV, Mehrzad J, Maes D, Duchateau L, Kruif A. Cumulus contributions during bovine fertilization *in vitro*. *Theriogenology* 2003; 60: 135-149.
11. Parrish JJ, Susko-Parrish JL, Winer MA, First NL. Capacitation of bovine sperm by heparin. *Biol Reprod* 1988; 38: 1171-1180.
12. Galli C, Duchi R, Crotti G, Turini P, Ponderato N, Colleoni S, Lagutina I, Lazzari G. Bovine embryo technologies. *Theriogenology* 2003; 59: 599-616.
13. Cornow EC, Gunn LM, Trounson AO. Electrofusion of two-cell bovine embryos for the production of tetraploid blastocysts *in vitro*. *Mol Rep Dev* 2000; 56: 372-7.
14. Steeves TE, Gardner DK. Temporal and differential effects of amino acids on bovine embryo development in culture. *Biol of Reprod* 1999; 61: 731-740.
15. Carolan C, Lonergan P, Langendonck AV, Mermillod P. Factors affecting bovine embryo development in synthetic oviductal fluid following oocyte maturation and fertilization *in vitro*. *Theriogenology* 1995; 43: 1115-1128.
16. Yoshioka K, Othman AM, Taniguchi T, Yamanaka H, Sekikawa K. Differential pattern of blastulation in bovine morulae cultured in synthetic oviductal fluid medium containing FCS or BSA. *Theriogenology* 1997; 48: 997-1006.
17. Tarkowski AK. An air-drying method for chromosome preparations from mouse eggs. *Cytogenet* 1966; 5: 394-400.
18. Ozil JP, Huneau D. Activation of rabbit oocytes: The impact of the Ca^{2+} signal regime on development. *Development* 2001; 128: 917-928.
19. Hwang S, Lee E, Yoon J, Yoon B, Lee J, Choi D. Effects of electric stimulation on bovine oocyte activation and embryo development in intracytoplasmic sperm injection procedure. *J Assist Reprod Genet* 2000; 17: 310-314.
20. Zhang J, Wang CW, Blaszczyk A, James A. Electrical activation and *in vitro* development of human oocytes that fail to fertilize after intracytoplasmic sperm injection. *Fertil and Steril* 1999; 72 (3) : 509-12.
21. Iwasaki S, Kono T, Fukatsu H, Nakahara T. Production of bovine tetraploid embryos by electrofusion and their developmental capability *in vitro*. *Gamete Res* 1989; 24: 261-267.

Effect of fusion duration on cleavage and developmental rate of electrofused tetraploid 2-cell bovine embryo

Darabi MR¹, Nasr Isfahani MH²

Abstract

Introduction: Because tetraploid embryo is used as a base for growth and development of transgenic cells, one of the most important stages in animal biotechnology is to produce tetraploidy by electrofused 2-cell embryo. The aim of this study was to determine the effect of fusion duration on developmental rate of tetraploid embryos.

Materials and Methods: In this experimental study some of the bovine 2-cell embryos were obtained from in vitro matured and fertilized cumulus oocyte complexes 33-35 hr post fertilization as an unexposed control group (UCG). The remaining 2-cell embryos were exposed to 0.75 kilovolt per centimeter for 80 microsecond, and were transferred to SOF1 medium. Subsequently those embryos fused at 30 and 60 minute post electrofusion were categorized as fused groups (FG₃₀ and FG₆₀) and separated from unfused embryos as exposed control group (ECG). The developmental rate was compared between UCG, ECG, FG₃₀, and FG₆₀ groups and the relation between fusion duration and cleavage and developmental rate was surveyed.

Results: The cleavage rate up to 8-cell stage in FG₆₀ was increased significantly compared to FG₃₀ ($p < 0.05$) while the blastocyst rate has no significant difference between the two groups. The cleavage and developmental rate in UCG was significantly higher than ECG, FG₆₀ and FG₃₀. Chromosomal analysis showed that 76% of embryos were true tetraploid.

Conclusion: The fused embryos in FG₆₀ had more ability to produce embryos up to 8-cell stage than FG₃₀. The electrical pulse can decrease the cleavage and developmental ability of embryo.

Key word: Fusion time, Blastocyst, tetraploid, bovine

1 - Assistant professor, Department of anatomy, Arak university of medical sciences.

2 - Assistant professor, Department of embryology, Royan institute, Tehran.